

Sala HAL s'inaugura amb la projecció de la selecció ART FUTURA'94, presentada pel seu director Montxo Algora, i amb la intervenció del professor Alain Renaud, filòsof, que reflexiona sobre les noves imatges i la seva significació.

SALA
HAL

17 de novembre de 1994

ART FUTURA'94

Alain Renaud

AUDIOVISUAL

I NOU MIL·LENNI

ART FUTURA'94: La cibercultura

ART FUTURA és una de les manifestacions més originals de l'audiovisual d'ara. Ofereix conferències, debats, una selecció de les darreres produccions mundials i un valuós catàleg.

En quatre anys, ART FUTURA s'ha situat entre els festivals internacionals més prestigiosos de l'especialitat, juntament amb IMAGINA, ARS ELECTRONICA, SIGGRAPH...

Cada any ha estat dedicat a un tema entorn del qual giren les intervencions dels conferenciantes. L'any 1990 va ser la realitat virtual; el 1991 els "cibermedia", el 1992 la ment global i el 1993 la vida artificial. Aquest any 1994 el tema ha estat la cibercultura, és a dir, la cultura que emergeix de l'anomenat ciberespai. Així doncs, ART FUTURA contribueix significativament a la divulgació i a la reflexió de les propostes més modernes de la comunicació i l'expressió audiovisuals.

Fins l'any passat es celebrava a Barcelona, però aquest any s'ha celebrat a Madrid; Sala HAL dona doncs l'oportunitat de no perdre'l del tot. Montxo Algora presenta la selecció de produccions d'aquest any i parla de la seva experiència com a director d'ART FUTURA.

Programa de la selecció:

- "Seafari"
(Rythm & Hues Studios)
- "Holy Bird"
(Ryiochiro Debuchi)
- "Los Angeles, 2025"
(Evans & Sutherland)
- "Tableau d'Amour"
(Beriou)
- "Endgame"
(James Kuffner, Universitat de Stanford)
- "Coacervate"
(Yoichiro Kawaguchi)
- "Scenes from Turbulence"
(Jon McCormack)
- "20.000 leagues under the sea"
(Gribouille)
- "Shadow Puppets"
(Chuck W. Gamble)
- "A Ursa Minor Blue"
(Shigeru Tamura)
- "Biogenesis"
(William Latham)
- "Motion Capture Samples from the Alien Trilogy"
(Paul Provenzano)
- "The Hit"
(Jordi Moragues)
- "Scuba Dog"
(Boss Film Studios)

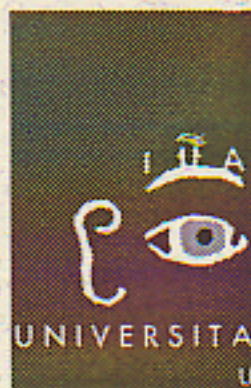
Alain Renaud

Alain Renaud és diplomàt en Estètica, Història i Metodologia de les Ciències i catedràtic de Filosofia. Ensenya Antropologia a l'Escola d'Arquitectura de Saint-Etienne i Creació i Comunicació Infogràfiques a la Universitat Lió II. És també investigador adscrit a la Direcció d'Informació i Noves Tecnologies del Ministeri francès d'Educació i treballa entorn de l'alta definició. En aquesta doble direcció, Alain Renaud promou projectes de producció d'aplicació científica, artística i didàctica de les noves tecnologies de l'audiovisual i dels nous formats.

Ha realitzat diverses recerques sobre les arts plàstiques i cinematogràfiques. Actualment investiga la creació informatitzada d'imatges i els reptes estètics i epistemològics d'aquestes imatges. Ha organitzat diversos col·loquis internacionals i ha publicat nombrosos articles sobre aquests temes.

És membre fundador de la Federació Europea de Realitzadors Audiovisuals (FERA). Col·labora regularment amb l'Institut Nacional de l'Audiovisual (INA) i amb el festival IMAGINA.

Organitzat per:

INSTITUT UNIVERSITARI DE L'AUDIOVISUAL
UNIVERSITAT POMPEU FABRA

En col·laboració amb:

PHONOS FUNDACIO PRIVADA

Amb el suport de:

Centre de Cultura Contemporània
de Barcelona

SiliconGraphics
Computer Systems

NOVES TECNOLOGIES, NOVES IMATGES, NOVA CULTURA

Sense preocupar-se del que fan, de la natura i de l'abast del que es produeix en elles, per elles i al voltant d'elles, un s'adona que les societats neindustrials del darrer decenni acumulen els signes anunciadors (i sobretot els mitjans pràctics) de grans *trastorns antropològics, epistemològics i estètics*; d'això, la proliferació i l'èxit de neologismes com ara "multimèdia", "mons virtuals", "interactivitat", "temps real"... en parlen a la seva manera. Per tant, més enllà de les consideracions tècniques de primer grau i curt abast (quines màquines, quins programes informàtics, quin rendiment?), el que ens interessa més és el *diagnòstic* que som capaços de fer en relació amb aquests fets. És aquí on el filòsof té potser alguna cosa útil a dir.

Mitjançant la recomposició tecnocultural d'activitats tan diversificades com són crear, reproduir, emmagatzemar *formes* (escrites, sonores o visuals), transmetre *missatges*, concebre i crear éssers de *ficció* (penseu en les pel·lícules nord-americanes *Abyss*, *Terminator*, *Jurassic Park*, *The Mask*...), objectes d'ús (disseny d'objectes, concepció assistida per ordinador...) o *objectes de la ciència* (molècules, àtoms, partícules...) o desplaçar-se i actuar en un *espai-temps*..., tota la *praxi* humana, tant si es tracta de la intel·ligència, la imaginació o l'experiència com dels processos més cerebrals o més corporals, troba a hores d'ara un lloc i una funció en el si d'un règim social inèdit: l'*economia informacional*, el principi de la qual és el *Nombre* (la díade 0/1). De l'esfera dels *béns materials* (produir, emmagatzemar, bescanviar, consumir coses) a la dels *béns simbòlics* (produir, emmagatzemar, bescanviar, consumir signes i significats), és doncs l'economia cultural en el seu conjunt el que es veu, a poc a poc però radicalment, des-

plaçada, modificada en les seves matrius constitutives (memòria, saber, comunicació, imaginació) per la mediació estructuradora de nous dispositius tècnics i informàtics. S'està produint, per tant, una mena de metaalfabetització.

Un industrialisme d'una altra mena s'està organitzant a escala planetària: la *indústria dissipadora* de la informació, amb els seus jaciments de riquesa, els seus productors, els seus estocs, el seu espai-temps, els seus intercanvis, les seves xarxes i els seus usuaris; però també, sens dubte, amb els seus conflictes, les seves guerres, els seus vencedors i les seves víctimes i, naturalment, les seves estratègies, els seus mercaders, els seus posseïdors i... els seus posseïts! Aquest univers, fantàstic camp d'investigació i de prospectiva, és però àmpliament ignorat per part dels vells estratèges del "poder dur" (els polítics, els moralistes, els professors...) pel fet de ser el que és. Acostumats des de sempre a l'antic *món dels estats sòlids* (en les coses i en les ments) a l'interior del qual col·loquen i exerceixen el seu poder, aquests descobreixen amb feredat i impotència l'*empresa de liquidació general* que acompanya l'ordre informacional.

La convergència que, sota el "principi-informació", es produeix actualment entre el món de la *informàtica* (màquines i llenguatges), el món de les *imatges* i els *sons* (l'audiovisual) i el món de les *telecomunicacions* constitueix una etapa espectacular de la progressió de la nova economia; tanmateix, ja es dibuixen noves conquestes (com ara la integració del tacte) encara més significatives, la referència de les quals, tan sovint invocada en els "mons virtuals", expressarà millor que cap altra els desitjos: voluntat d'integrar el conjunt dels registres estètics (allò corporal),

"*conquesta de la ubiqüitat*" (Paul Valéry). Sense el menor estat d'ànim, s'anuncia el regne paradoxal i enigmàtic d'una *nova parella cultural*: la *parella cervell-informació* (Gilles Deleuze), la progenitura de la qual és encara imprevisible en gran part, vistes les crisis, les resistències, els guanys i les pèrdues culturals que necessàriament se'n deriven.

Ara bé, travessant la pantalla de les màquines (i les maquinacions de les pantalles), el filòsof diagnosticarà la presència activa, inquietant, d'una voluntat de potència d'un nou tipus (?) al cor de la jove tecnocultura industrial: "la passió informacional" o la *voluntat d'un control total pel pensament d'allò que no ho és i que podria escapar-se-li*. Com si el fantasma narcisista del Mestre, tan ben apuntat en el seu temps pel filòsof Hegel, intentés realitzar-se mitjançant màquines d'informació interposades: "Anorrear la cosa o la satisfacció dins el gaudi". És per tant el regne de la informació la fi de la cosa o bé l'esborrament cultural de l'autoritat de la cosa? És important interrogar-se sobre aquesta distinció, perquè permet de mesurar els nous objectius de la imatge, dels sons, dels signes, dels sentits (i del sentit) en l'era de la recomposició numèrica.

Llavors caldrà encara preguntar-se com podrà aquesta voluntat de potència aliar-se amb les *forces de creació* capaces de situar-la a l'altura d'una voluntat d'art, quan l'essencial dels seus mòbils l'empenyen ara per ara (llevat, sens dubte, del vessant científic) a satisfer-se amb l'exercici lúdic d'un poder i dels seus èxits més baixos, fins i tot el més baix.

Alain Renaud